

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 21. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: 25. april 2008
Tidspunkt: Kl. 10.00
Sted: 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Henrik Høegh (V) næstformand, René Christensen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Yildiz Akdogan (S), Jeppe Kofod (S), Bjarne Laustsen (S) Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV).

Desuden deltog: Udenrigsminister Per Stig Møller og klimaminister Connie Hedegaard.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 2864+2865 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 29. april 2008

Udenrigsministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det, sådan som reglen er. Denne gang er alle punkter til orientering.

1. Det vestlige Balkan

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 1 (samlenotat side 2)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (072) – bilag 179, side 539 (senest behandlet i
EUU 29/2-08 – punktet ikke nævnt)
(072) side 377 (fortroligt) (behandlet i EUU 8/2-08)

Udenrigsministeren: Der vil være lejlighed til at drøfte situationen på det vestlige Balkan over frokosten på rådsmødet. Det er jo altid dér, vi tager drøftelserne. Forventningen er, at fokus vil være både på situationen i Serbien forud for parlamentsvalget den 11. maj, på situationen i Kosovo – herunder i den nordlige del – og på udsendelsen af EU's mission til Kosovo, den såkaldte EULEX-mission.

Udsendelsen af EU-personale til EULEX er i gang, og EU sigter stadig efter, at EULEX skal overtage ansvaret efter UNMIK i Kosovo den 15. juni. Det kan dog ikke udelukkes, at der vil komme forsinkelser. Udsendelse til EULEX afhænger blandt andet af, hvordan UNMIK forholder sig, ikke mindst fordi planen er, at EULEX skal overtage en del udstyr og bygninger fra UNMIK. Den kommende tid vil give os et klarere billede af tidsperspektivet for samarbejdet mellem FN og EU.

I øvrigt kan jeg meddele – vi har jo snakket om mulighederne for at påvirke Serbien i europæisk retning – at Danmark netop har besluttet at fritage så mange serbiske visumansøgninger som muligt for visumgebyr, så de får lettere adgang til Vesteuropa. Det sker koordineret med en række europæiske lande og naturligvis

inden for Schengenreglerne. Formålet er at sende et budskab til de serbiske borgere om, at deres fremtid ligger i Europa. Der må der ikke være tvivl herom under den serbiske valgkamp.

Yildiz Akdogan var glad for, at vi prøver at sende positive signaler til Serbien, men spurgte, om man ikke kunne tage nogle flere initiativer, så det måske ikke kun kommer til at dreje sig om kulturel udveksling, men også om mere konkrete tiltag, f.eks. lettelse af visumansøgninger, således at vi kan give et håb til serberne, samtidig med at vi fastholder den proces, der er sket i Kosovo.

Udenrigsministeren svarede, at vi arbejder for en mere positiv holdning over for Serbien, men som bekendt er der et land, der modsætter sig det. Han gav Yildiz Akdogan ret i, at det skal være mere end en kulturel udveksling. Vi arbejder for en stabiliserings- og associeringsaftale, men Serbien kan ikke komme i gang med optagelsesforhandlinger, før de har afleveret Mladiz og Karadzic.

2. Burma/Myanmar

- *Vedtagelse af forlængelse af fælles holdning*

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 151, side 387 (senest behandlet i

EUU 8/2-08 – punktet ikke nævnt)

(behandlet i Statsministeriet 16/11-07 pga. valg, se Rådsmøde 2830+2831 – bilag 4)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

3. Irak

- *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Udvalgsmødereferat:

(behandlet i Statsministeriet 16/11-07 pga. valg, se Rådsmøde 2830+2831 – bilag 4)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Zimbabwe

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (072) – bilag 179, side 542 (senest behandlet i

EUU 29/2-08 – punktet ikke nævnt)

Udenrigsministeren: Jeg vil trække punkt 4 frem. Zimbabwe har jo høj aktualitetsværdi og er stadig væk et meget alvorligt problem. Situationen i Zimbabwe er uacceptabel. Det er ganske uheldigt, at præsident Mugabe og regeringspartiet Zanu-PF indtil videre har valgt ikke at lade valgkommissionen offentliggøre resultatet fra præsidentvalget den 29. marts og samtidig har sået tvivl om udfaldet af parlamentsvalget, hvor oppositionen har erobret flertallet.

De seneste rapporter om stigende statssponsoreret vold og intimidering mod oppositionen i Zimbabwe er stærkt bekymrende. EU vil på rådsmødet gøre det klart, at man tager dyb afstand herfra.

Rådsmødet finder sted nøjagtig én måned efter valget i Zimbabwe. Der forventes udsendt et klart signal, hvormed – selvsagt afhængig af udviklingen i de kommende dage – EU på ny fordømmer den manglende offentliggørelse af valgresultatet.

Jeg forventer herudover en stærk støtte til det regionale engagement i forhold til Zimbabwe. De afrikanske institutioner SADC og AU har vist større styrke end tidligere i forhold til Zimbabwe, selv om der indtil videre ikke er sket noget gennembrud.

Herom vidner både SADC og AU's valgobservatørmissioner i Zimbabwe, de mange bilaterale kontakter mellem afrikanske ledere, afholdelse af et ekstraordinært SADC-topmøde i Lusaka den 12. april og AU's erklæring af 17. april, hvori der udtrykkes bekymring over situationen og presses på for et valgresultat.

EU må samlet såvel som bilateralt blive ved med at opmuntre SADC og AU til i endnu højere grad at tage ansvar i forhold til Zimbabwe.

Jeg kan oplyse, at de nordiske udenrigsministre blev enige om at lade Norges statsminister, der var på besøg i Sydafrika i sidste uge, meddele, at hvis Zimbabwe accepterer valgresultatet og lader oppositionen vinde – som det ser ud til at den har gjort – vil vi selvfølgelig sætte ind igen med vores hjælp fra de nordiske lande.

Henrik Høegh ville gerne have udenrigsministerens vurdering af Mugabe, som tilsyneladende stadig fremstår som en frihedshelt for mange af sine landsmænd. Derfor er EU nødt til at gå på kattepoter og håbe, at afrikanerne tager afstand fra ham. Han spurgte, om man overvejer at begrænse hjælpen, også til nabolandene.

Udenrigsministeren nævnte, at han havde drøftet Mugabes situation med de afrikanske statsledere, som var her i sidste uge. Han troede, problemet præcist er det, Henrik Høegh peger på, nemlig at Mugabe stadig betragtes som den store helt, hvorfor de har meget svært ved at reagere hårdt over for ham. Udenrigsministeren nævnte, at Kina netop har trukket de skibe, som sejlede med våben til Zimbabwe, tilbage. Danmarks politik har hele tiden været at tale indgående med nabolandene, bl.a. Tanzania, for at få Mugabe til at træde tilbage, og vi har givet det signal fra de nordiske lande, at hvis det sker, vil vi øge hjælpen til Zimbabwe massivt.

5. Pakistan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (072) – bilag 179, side 541 (senest behandlet i EUU 29/2-08)

Udenrigsministeren: Valget den 18. februar var en vigtig milepæl for Pakistan.

EU spillede en væsentlig rolle med en stor valgobservatørmission på 131 mand.

Fra dansk side vil vi bruge det kommende rådsmøde til at arbejde for en styrkelse af forholdet mellem EU og Pakistan. Det skal bidrage til den demokratiske udvikling, der er vigtig for regional stabilitet og forhåbentlig vil modvirke radikaliserings.

Der er blandt EU-landene opbakning til det danske ønske om at fremme udviklingen af demokratiske institutioner. Samtidig er det vigtigt at følge konkret op på EU-valgobservatørmissionens anbefalinger.

EU's engagement understreges af besøget af den Høje Repræsentant, Javier Solana, i Pakistan i denne uge.

Bjarne Laustsen pegede på, at der har manglet opbakning fra NATO til den indsats, som bl.a. den danske regering gør i Afghanistan. Han ville gerne vide, hvordan man fra de andre landes side ser på den humanitære indsats, idet han pegede på, at det er utroligt vigtigt, at de mennesker får noget at tage sig til, så de ikke skal leve af at dyrke opium.

Udenrigsministeren sagde, at Afghanistan ikke er på dagsordenen, men det har været drøftet af Det Europæiske Råd og er nævnt i konklusionerne derfra. Udvalget kender også den danske kritik af, at EU i realiteten har skåret beløbet for hjælpen ned.

6. Mellemøsten

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 179, side 540 (senest behandlet i

EUU 29/2-08 – punktet ikke nævnt)

EUU alm. del (072) – bilag 151, side 383 (behandlet i EEU 8/2-08)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Kim Mortensen mente, det efterhånden må stå klart, at det ikke går den rigtige vej med hensyn til at få en fredsproces i gang i Mellemøsten, og argumenterede for, at regeringen på et eller andet tidspunkt må tage konsekvensen af, at EU's meget aggressive linje i forhold til Hamas er forkert. Derfor ville han gerne have udenrigsministeren til at uddybe, hvordan regeringen ser på udviklingen i Mellemøsten.

Udenrigsministeren sagde, at han havde sagt til Tony Blair, at hvis man ikke får inddraget Syrien, får man ingen løsning, for så vil en løsning i relation til Hamas ikke blive respekteret. Der er kommet optimistiske erklæringer, men der er ikke meget nyt i situationen. Israel siger, at hvis der kun bliver en kortvarig våbenhvile, er det fordi de skal regruppere tropperne. Hamas skal anerkende Israels eksistens, men det gør det ikke, så Hamas er ikke stuerent. Udenrigsministeren mente, vi ville underminere den sidste rest af Abbas' autoritet, hvis vi begyndte at forhandle med Hamas. Han mente, det var en kæmpe fejl, at man ikke styrkede Abbas. Udenrigsministeren pointerede, at han ikke var tilfreds med udviklingen i Mellemøsten, og det havde han også givet udtryk for.

7. Kommissionens udkast til forhandlingsmandat for en ny rammeaftale mellem EU og Rusland

– Vedtagelse

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (06) – bilag 73, side 321 (senest behandlet i EUU 10/11-06)

Udenrigsministeren: Rådet ventes at vedtage et mandat som grundlag for, at EU kan forhandle med Rusland om en ny rammeaftale til afløsning af partnerskabs- og samarbejdsaftalen, der har været i kraft siden 1997.

Denne sag blev forelagt i udvalget i november 2006. Det lykkedes imidlertid ikke dengang at opnå enighed på det følgende rådsmøde. Polen ønskede nemlig, at forhandlingerne skulle afvente løsningen af nogle problemer for polsk eksport til Rusland. Disse problemer er nu løst. I mellemtiden har Litauen fremsat nye ønsker til løsning af bilaterale problemer, før det kan acceptere, at forhandlingerne med Rusland indledes. Dette indebærer dog ikke ændringer af selve forhandlingsmandatet.

Hovedpunkterne i forhandlingsmandatet er i god overensstemmelse med dansk ruslandspolitik om engagement og samarbejde på grundlag af demokrati og menneskerettigheder. Danmark støtter, at der bliver fundet passende løsninger på de litauiske udeståender, uden at forhandlingsmandatet til Kommissionen berøres, således at forhandlingerne med Rusland kan iværksættes.

Jeg forudser, at det vil blive vigtige og sandsynligvis vanskelige forhandlinger med Rusland. Meget afhænger af den nye russiske præsident. Hvis han ønsker en liberal politik og russisk integration i europæisk og global økonomi, kan en aftale med EU blive en god støtte for reformer i Rusland.

Anne Grete Holmsgaard nævnte, at det fremgår af notatet, at man vil have centrale principper fra energicharteret ind i teksten. Hun ville gerne vide, hvad konflikten går ud på, og hvad det er, EU specielt presser på for, idet hun henviste til, at der både er det med russiske investeringer i energisektoren i EU-landene og spørgsmålet om rørledninger og transit.

Yildiz Akdogan var bekymret over de tvetydige signaler, der kommer fra de forskellige EU-lande, når vi siger, vi gerne vil tale med én stemme. Hvad er chancen for, at rammeaftalen ikke bare ender med nogle indholdsløse ord, men i stedet sender et konkret signal til Rusland?

Udenrigsministeren var enig med Anne Grete Holmsgaard i, at samarbejdet med Rusland er væsentligt, og var klar over, at Rusland har brugt energitilførslerne som våben. Forhandlingerne er ikke rigtigt kommet i gang endnu, og lige præcis de ting, Anne Grete Holmsgaard nævner, vil være svære. Udenrigsministeren pegede dog på, at Rusland også har en interesse i at få sikkerhed for, at vi vil

aftage store mængder energi, og at vi ikke begynder at se os om efter andre leverandører og andre energikilder.

Udenrigsministeren var enig med Yildiz Akdogan i, at der såvel bilateralt som kollektivt sendes forskellige signaler til Rusland, og at det er vigtigt, at vi fastlægger en fælles EU-linje, og at den respekteres. Udenrigsministeren var betænkelig ved udviklingen i Georgien, hvor russerne foretager en semiannektering. Det har de nordiske udenrigsministre udtalt sig om i fredags. Rammeaftalen skal både være konkret og være et signal, idet vi vil teste, om den nye præsident er mere indstillet på at føre en liberal politik sammen med EU.

8. Den Europæiske Naboskabspolitik (ENP)

– *Orientering ved Kommissionen under dagsordenspunktet "Eventuelt"*

KOM (2008) 0164

Rådsmøde 2864+2865 – bilag 2 (revideret samlenotat)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 151, side 382 (senest behandlet i

EUU 8/2-08 – punktet ikke nævnt)

EUU alm. del (06) – bilag 173, side 681 (behandlet i EEU 18/1-07)

Udenrigsministeren: Til sidst vil jeg nævne, at der også forventes en drøftelse på tirsdagens møde af den seneste udvikling i Georgien. EU udsendte den 17. april en erklæring, hvori der udtrykkes alvorlig bekymring over den russiske beslutning om at etablere officielle forbindelser til de to udbryderrepublikker i Georgien, nemlig Abkhazien og Sydossetien. EU opfordrede også Rusland til ikke at iværksætte de seneste beslutninger. Vi bakker fuldt og helt op bag den linje, som er blevet lagt af EU.

9. Uzbekistan

- *Vedtagelse af forlængelse af suspending af visumrestriktioner*
Rådsmøde 2864+2865 – bilag 3 (tillæg samlenotat)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (071) – bilag 36, side 55 (senest behandlet i EEU
10/11-06 – punktet ikke nævnt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

10. Opdatering af EU's torturretningslinjer

- *Vedtagelse*
Rådsmøde 2864+2865 – bilag 4 (tillæg samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Eventuelt – Kina, NATO, Lissabontraktaten

Kim Mortensen var klar over, at OL i Kina ikke direkte var på dagsordenen for det kommende rådsmøde, men han pegede på, at der i EU er meget forskellige opfattelser af, hvordan man skal takle forholdet til deltagelse i åbningsceremonien, og at de forskellige EU-lande sender helt forskellige signaler. Derfor ville han gerne bede udenrigsministeren præcisere, hvad den danske regerings holdning til deltagelse er.

I øvrigt ville han gerne have oversendt en liste over den danske regerings deltagelse i delegationer til Kina igennem de sidste 2-3 år.

Formanden sagde, at ganske vist var Kina ikke på dagsordenen, men man kunne næsten ikke forestille sig, at udenrigsministrene ikke ville berøre det tema, når de kom sammen, idet det er en diskussion, der kører i en lang række EU-lande.

Udenrigsministeren bekræftede, at Kina ikke var på dagsordenen, og troede ikke, at det kom på dagsordenen, men det kommer nok på dagsorden den 16. juni, og så kan man drøfte det. Den danske regerings holdning er, at Danmark deltager selvfølgelig i det sportslige, og vi deltager i åbningsceremonien, medmindre vi efter en samlet vurdering på baggrund af EU's møde den 16. juni finder, at beslutningen må ændres.

Bjarne Laustsen ville i relation til fødevareministerens udtalelser om Taiwan gerne høre noget om Kinas stilling til Tibet og Taiwan.

Formanden syntes, Kina var et relevant spørgsmål, men han mente, man ville komme lidt for langt ud, hvis man i Europaudvalget skulle diskutere den danske regerings relationer til Kina, Taiwan osv.

Udenrigsministeren mente ligesom formanden, at man ikke skulle gøre Europaudvalget til en anden udgave af Det Udenrigspolitiske Nævn.

Yildiz Akdogan betegnede det som tankevækkende, at det netop overståede topmøde i NATO slet ikke er på dagsordenen, og pegede på, at Frankrig som det kommende formandskabsland vil satse på sikkerhedssamarbejdet.

Udenrigsministeren bekræftede, at NATO ikke er på dagsordenen. Han tilføjede, at når det franske formandskab kommer i gang, må man vente, at der vil komme flere drøftelser af samarbejdet mellem NATO og EU.

Yildiz Akdogan var ikke helt tilfreds med udenrigsministerens svar. Hun henviste til, at Europaudvalget havde været i Frankrig og havde haft møde med det kommende formandskabsland, hvorfor man vidste, at en af dets prioriteter netop var forsvarsområdet. Derfor ville hun gerne have en uddybende forklaring af udenrigsministeren.

Udenrigsministeren mente, diskussionen om NATO hører hjemme i Det Udenrigspolitiske Nævn.

Yildiz Akdogan mente, at nu, hvor det ser ud til, at man langt om længe får Lisabontraktaten vedtaget, må se på, hvilken rolle man skal tildele EU's "udenrigsminister". Er det noget, man har tænkt sig at diskutere på mødet?

Formanden gjorde opmærksom på, at den nye traktat først træder i kraft den 1. januar, så de mange relevante spørgsmål om implementeringen af den må nok diskuteres på et senere tidspunkt.

Udenrigsministeren bekræftede, at traktaten endnu ikke er vedtaget i alle EU-lande og endnu ikke er trådt i kraft, men han oplyste, at det slovenske formandskab er i fuld gang med at arbejde med de forskellige ting, der skal være på plads, så den nye traktat kan komme til at fungere fra den 1. januar. Bl.a. er de i gang med at forberede opbygningen af den fælles udenrigspolitiske tjeneste. Rolfordelingen mellem den nye formand og den nye udenrigsminister er ikke klarlagt.

Punkt 2. Samråd med klima- og energiministeren om samrådsspørgsmål H (Inddragelse af Folketingets partier i fastlæggelsen af Danmarks holdning i forbindelse med forberedelserne af COP15 i København)

EUU alm. del (072) – samrådsspørgsmål H (vedlagt)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Hvordan vil ministeren sikre, at Folketingets partier inddrages i fastlæggelsen af Danmarks holdning i EU i forbindelse med forberedelserne af COP15 i København?”

Formanden begrundede samrådsspørgsmålet, som skyldtes et almindeligt ønske i Europaudvalget – som jo er det udvalg, der giver mandat til klima- og energiministeren med hensyn til EU's holdning – om at høre regeringens holdning til, hvordan man kan inddrage Folketinget og Folketingets partier i forberedelserne til klimaforhandlingerne. Han pointerede, at det jo i meget høj grad er et fælles projekt.

Klima- og energiministeren: Som det er udvalget bekendt, kan man sige, at en meget vigtig del af EU's holdning, altså den overordnede holdning, til klimatopmødet næste år er at finde i de målsætninger, som blev vedtaget af Det Europæiske Råd i marts sidste år. Dermed være ikke sagt, at det nu drejer sig om de små ting, men det er alligevel i Det Europæiske Råd, EU's helt overordnede positioner har sin rod. Det gælder ikke mindst målsætningen om, at EU er forpligtet til en samlet reduktion af drivhusgasser på 30 pct. i 2020, under forudsætning af at man kan få en global aftale.

Inputtet til beslutningerne i Det Europæiske Råd kom bl.a. fra konklusionerne i miljøministerrådet, som jeg forelagde i Miljø- og Planlægningsudvalget og i Europaudvalget i februar sidste år. Da konklusionerne indeholdt politiske forpligtelser, som kan have betydelige omkostninger for Danmark, og som vil være vigtige for vores klimainsats og for EU's klimainsats, valgte jeg at forelægge sagen til forhandlingsoplæg her i udvalget dengang.

Hele EU's klima- og energipakke er også allerede blevet præsenteret her i udvalget i forbindelse med rådsmøderne for energi og miljø i slutningen af februar og i begyndelsen af marts måned. Man kan sige, at den pakke selvfølgelig handler meget om EU's interne forpligtelser, men det udgør selvfølgelig også en meget væsentlig platform for EU's internationale forhandlinger frem til COP15. Det er en sag, vi skal drøfte flere gange, næste gang forud for at jeg skal til miljøministerrådsmøde den 5. juni, hvor den er sat på til politisk drøftelse, og forud for energiministerrådsmøde den 6. juni, hvor den også er sat på til politisk drøftelse.

Den aftale, der er indgået mellem Folketinget og regeringen om den danske EU-beslutningsprocedure, indebærer i sig selv en garanti for, at Folketinget inddrages i de beslutninger, som regeringen er med til at træffe i EU.

Når det gælder arbejdet i de internationale konventioner – og dermed altså også i klimakonventionen – fastlægges EU's holdning som regel i form af rådskonklusioner. Jeg forventer selvfølgelig, at det franske formandskab til efteråret vil fremlægge forslag til rådskonklusioner om EU's positioner på de hovedspørgsmål, som vil være til forhandling på COP14 i Poznan i december 2008.

Tilsvarende forventer jeg selvfølgelig også, at der under de følgende formandskaber vil blive forhandlet rådskonklusioner, der udstikker retningslinjerne for EU's forhandlinger på COP15. Det er jo en løbende proces.

Regeringen vil selvfølgelig i overensstemmelse med beslutningsprocedurerne forelægge disse forslag til rådskonklusioner for de relevante udvalg i Folketinget forud for forhandlingerne i Rådet.

Vi vil inden for det kommende halvandet år befinde os i et – kan man roligt sige – intensivt forhandlingsforløb med forhandlinger om EU's egen klimaindsats og forberedelse af COP-møderne, som bl.a. omfatter en række intersessionelle møder på embedsmandsniveau.

Jeg er selvfølgelig kun interesseret i et så stort dansk engagement i de forhandlinger som overhovedet muligt. Jeg er også glad for, at formanden giver udtryk for, at det er et fælles projekt. Sådan ser regeringen også på det. Derfor er jeg også meget indstillet på at tilbyde såvel Europaudvalget som Miljø- og Planlægningsudvalget og Energiudvalget alle de tekniske gennemgange og drøftelser, som man måtte ønske. Forud for at vi tager til partsødet i Poznan, vil det være naturligt, at man sætter sig sammen og ser på – man taler jo så meget om byggeklodser – hvordan byggeklodserne må forventes at flytte sig i forskellige retninger. Tilsvarende kunne man tænke sig, at når vi kommer hjem fra mødet i Poznan, bliver der behov for at gøre status over: Hvad er det så, vi arbejder efter frem til klimatopmødet?

Endelig vil vi naturligvis også drøfte sagen før det egentlige klimatopmøde, som finder sted i København.

Dertil kommer den hjemlige dialog, som vi normalt har omkring internationale klimaforhandlinger, ikke mindst takket være at Folketinget er repræsenteret ved delegationer. Det giver os også en anledning til at have en ret tæt dialog om disse ting.

Formanden mente, der havde været et ønske om at diskutere, om der var behov for et særskilt forum, hvor partierne kunne deltage med såvel deres EU-ordførere som deres klima- og energiordførere og modtage orientering om og diskutere de mere forhandlingsstrategiske overvejelser i forhold til De Forenede Stater og i forhold til Kina. Han forstod på besvarelsen, at det var klima- og energiministerens opfattelse, at der ikke er behov herfor, men at vi har tilstrækkelig med kontakter i Europaudvalget og de andre steder med de procedurer, vi nu engang har.

Klima- og energiministeren sagde, at hun altid var indstillet på en dialog med Folketinget og på at få gode input fra Folketinget, men samtidig er det vigtigt, at regeringen kan manøvrere, fordi der er så ufatteligt mange forhandlinger, vi skal

sende mennesker ud i verden til. Alt, hvad der kan være af uformel dialog, hvor vi ser hinanden i øjnene, ville hun gerne medvirke til.

Formanden henviste til, at da Danmark fik overdraget værtskabet for COP15, udtrykte han og en række andre ordførere et ønske om, at Folketinget blev tæt inddraget – ikke for at kontrollere ministeren, men for løbende at blive orienteret og få mulighed for at rådgive, altså til gensidig inspiration. Men nu har man i hvert fald fået en redegørelse for alle de formelle adgange, der er hertil.

Anne Grete Holmsgaard mente, der især var behov for at drøfte de strategiske overvejelser. I den forbindelse nævnte hun den erklæring fra Bali, hvor Kyotoparterne anbefalede, at man skal op på en reduktion på 25-40 pct., hvis man skal have en rimelig chance for at holde sig under målsætningen om de 2 graders global opvarmning. Hun nævnte også spørgsmålet om skove, biobrændstof, certificering og teknologioverførsel, som blev diskuteret meget på Bali, samt spørgsmålet om at få EU til at afsætte flere midler.

Formanden sagde i anledning af Anne Grete Holmsgaards indlæg, at han ikke mente, regeringen prøvede at skjule noget, men regeringen er jo med i en masse aktiviteter, som hænger sammen. Som klima- og energiministerens fremhævede i besvarelsen, er hele EU's strategi jo bygget sådan op, at vi gør én ting, hvis vi har en global aftale, og en anden ting, hvis vi ikke har en global aftale. Formanden tilføjede, at Europaudvalget måske ikke er det bedst egnede forum for en diskussion af disse sammenhængende problemstillinger. Det må partierne diskutere.

Bjarne Laustsen pegede på, at det kan påvirke klimadiskussionen, hvis der bliver fødevaremangel og mangel på foder. Bagerne skriver, at brødet er blevet dyrere, fordi man skal bruge kornet til biobrændstof. Bjarne Laustsen nævnte, at der kommer en hasteforespørgsel om de globale konsekvenser i næste uge.

Klima- og energiministerens nævnte, at man for et par måneder siden havde inviteret Det Enerkipolitiske Udvalgs medlemmer og Miljø- og Planlægningsudvalgets medlemmer til en drøftelse, hvor vores mest vidende folk deltog, så hun opfattede, at man havde en god dialog. Det var ikke kun en teknisk gennemgang, det også konsultationer. Hun havde ingen problemer med også at invitere Europaudvalgets medlemmer til sådanne arrangementer. I øvrigt henviste hun til, at man får lejlighed til en forespørgselsdebat om COP15. Hun var helt åben over for en debat, så længe man ikke gør det umuligt for regeringen at manøvrere.

Formanden tog imod klima- og energiministerens tilbud. Folketinget vil gerne inddrages, uden at det skal hæmme regeringens muligheder for at føre udenrigspolitik på området og drøfte klima og energi med andre lande.